

stuk **1725** (2011-2012) – Nr. 2
ingediend op 11 oktober 2012 (2012-2013)

Voorstel van decreet

van de heer Jan Peumans

houdende wijziging van het decreet
van 15 juli 1997 houdende oprichting
van een Kinderrechtencommissariaat
en instelling van het ambt van Kinderrechtencommissaris,
van het decreet van 7 juli 1998
houdende instelling van de Vlaamse ombudsdienst
en van het decreet van 7 mei 2004
houdende oprichting van een Vlaams Instituut
voor Vrede en Geweldpreventie bij het Vlaams Parlement,
en houdende opheffing van het decreet van 17 juli 2000
houdende de oprichting van een
Instituut Samenleving en Technologie

Verslag

namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
uitgebracht door de heer Matthias Diependaele

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Eric Van Rompuy.

Vaste leden:

de heer Ward Kennes, mevrouw Griet Smaers, de heren Koen Van den Heuvel, Eric Van Rompuy;
de heren Felix Strackx, Erik Tack, Christian Verougstraete;
de heren Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroi;
de heren Ludo Sannen, Bart Van Malderen;
de heren Matthias Diependaele, Kris Van Dijk;
de heer Lode Vereeck;
de heer Filip Watteuw.

Plaatsvervangers:

de heren Ludwig Caluwé, Dirk de Kort, Jan Durnez, Johan Sauwens;
de heer Joris Van Hauthem, mevrouw Linda Vissers, de heer Wim Wienen;
de heren Marino Keulen, Bart Tommelein;
de heren Patrick Janssens, Bart Martens;
de heren Marc Hendrickx, Jan Peumans;
de heer Ivan Sabbe;
de heer Bart Caron.

Stukken in het dossier:

1725 (2011-2012) – Nr. 1: Voorstel van decreet

De Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting behandelde op 2 oktober 2012 het voorstel van decreet van de heer Jan Peumans houdende wijziging van het decreet van 15 juli 1997 houdende oprichting van een Kinderrechtencommissariaat en instelling van het ambt van Kinderrechtencommissaris, van het decreet van 7 juli 1998 houdende instelling van de Vlaamse ombudsdienst en van het decreet van 7 mei 2004 houdende oprichting van een Vlaams Instituut voor Vrede en Geweldpreventie bij het Vlaams Parlement, en houdende opheffing van het decreet van 17 juli 2000 houdende de oprichting van een Instituut Samenleving en Technologie (*Parl. St.* VI. Parl. 2011-12, nr. 1725/1).

I. TOELICHTING DOOR DE INDIENER

De heer *Jan Peumans* licht toe dat hij het voorgelegde voorstel van decreet heeft ingediend in opdracht van het Uitgebreid Bureau van het Vlaams Parlement. Het voorstel van decreet is gebaseerd op voorstellen van een werkgroep, die werd opgericht door het Uitgebreid Bureau om de werking van het Kinderrechtencommissariaat, het Instituut Samenleving en Technologie en het Vlaams Vredesinstituut, in het kader van de missie van het Vlaams Parlement te evalueren. Die werkgroep, bestaande uit alle fracties en onder voorzitterschap van de parlementsvoorzitter, heeft acht keer vergaderd. Na de tweede vergadering besliste Groen om niet langer deel te nemen aan de werkzaamheden. De werkgroep heeft een gemeenschappelijke strategische benadering van de drie paraparlementaire instellingen vooropgesteld met als uitgangspunten dat de instellingen een meerwaarde voor het parlement moeten creëren; dat wat elders beter kan gedaan worden, niet thuis hoort bij het Vlaams Parlement en dat het parlement niet kan optreden als financier van universiteiten en geen doorgeefluik mag worden van onderzoekskredieten. Die visie werd voor elke ppi vertaald in deelbeslissingen, waarvan er enkele een decretale basis vereisen. Daarnaast wordt van de gelegenheid gebruikgemaakt om een oplossing te vinden voor enkele juridisch-technische lacunes in de ppi-decreetgeving.

De leden van de werkgroep waren het erover eens dat het niet de taak van een parlement is om via een instituut onderzoeksopdrachten van de wetenschappelijke en universitaire wereld te betalen. De onderzoeksopdracht van het IST hoort volgens de deelnemers niet thuis bij een parlement. De resterende adviesopdracht van het IST kon volgens de werkgroep beter geïntegreerd worden in de diensten van het Vlaams Parlement of toevertrouwd worden aan de diensten van de Vlaamse overheid. Daarom stelt de indiener voor het IST op te heffen vanaf 1 januari 2013.

Het voorstel van decreet regelt voorts de administratieve en financiële afwikkeling van het instituut: de zorg voor het archief, de afhandeling van de eventuele financiële verplichtingen en de goedkeuring van de rekening 2012 in de loop van 2013. Met de Vlaamse Regering is overeengekomen dat de adviesfunctie inzake het technologisch aspectenonderzoek overgenomen wordt door de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek. Ook voor het personeel is een goede oplossing gevonden.

Voorts zijn er generieke wijzigingen aan de vier ppi-decreten. Op voorstel van de politieke werkgroep besliste het UB voorts dat zowel het KRC als het VVI met hun huidige middelen een deel van de werking van de ‘Kracht van je Stem’ door de opvang en begeleiding van jongeren moeten overnemen. Hoewel er nu al intens samengewerkt wordt tussen de ppi's en het Algemeen Secretariaat bieden de huidige decreten geen basis voor dergelijke samenwerking. Gelet op de autonomie van de ppi's verdient het aanbeveling om de samenwerkingsmogelijkheden zo specifiek mogelijk te regelen. Dus wordt voorgesteld om in het Ombuds-, het KRC- en het VVI-decreet een bepaling in te voegen die de instellingen machtigt om samenwerkingsverbanden op te zetten met het Vlaams Parlement, zonder dat de autonomie van de ppi's aangetast wordt.

Het Uitgebreid Bureau besliste voorts dat instellingen met een operationele autonomie een interne audit moeten opzetten. Ook die begrenzing van hun autonomie moet echter decretaal geregeld zijn. Momenteel is de verhouding tussen ppi's en het parlement al gedetailleerd geregeld in de decreten, bijvoorbeeld de verplichting om de begroting, de rekeningen, de personeelsformatie, het personeelsstatuut en het huishoudelijk reglement ter goedkeuring aan het Vlaams Parlement voor te leggen en de benoeming van de leidinggevendenden van de instellingen door het parlement. Het parlement zal later de voorwaarden van de audit nader bepalen met als mogelijke inspiratiebron de interne auditregeling van het parlement zelf. Het goede beheer van de organisatie blijft de verantwoordelijkheid van de leidinggevendenden van de ppi, die dus instaan voor de interne aansturing, het beheer van de middelen, het aankoopbeheer, het personeelsbeheer, het databeheer, het procesbeheer, de interne en externe communicatie en de organisatiebeheersing. In het VVI-decreet zijn die verantwoordelijkheden uitdrukkelijk vastgelegd door de bepaling dat de directeur belast is met het dagelijkse beheer. De indiener stelt voor om gelijkaardige bepalingen op te nemen in het KRC- en Ombudsdecreet.

In tegenstelling tot de andere Vlaamse overheidsinstellingen zijn de ppi's momenteel aan geen enkele archiefverplichting onderworpen. Het Archiefdecreet is niet op hen van toepassing omdat de decreetgever niet wenste dat de Vlaamse Regering op enige wijze instructies kon geven aan paraparlementaire instellingen. Dat neemt niet weg dat de instellingen, zoals elke overheidsinstelling, bestuurlijk verantwoordelijk zijn voor de zorg en het beheer van hun archief. De decreetswijziging heeft de bedoeling die verantwoordelijkheid te expliciteren. De instellingen moeten zich conformeren aan de standaarden en de praktijken die het Vlaams Parlement hanteert voor zijn eigen archief.

De vierde generieke wijziging betreft het optreden in rechte, als eisende of verwerende partij in een rechtsgeding en buiten rechte, als contracterende partij. Momenteel is de wijze waarop de ppi's, organen zonder rechtspersoonlijkheid, in het rechtsverkeer optreden niet uitdrukkelijk geregeld. Contracten sluiten ze momenteel in naam van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest. Strikt genomen kan alleen de Vlaamse Regering dat of, als het voorwerp van het geschil of de handeling tot zijn bevoegdheid behoort, het Vlaams Parlement.

Momenteel moeten de ppi's dus strikt genomen beroep doen op de Vlaamse Regering voor het sluiten van een contract of voor het inleiden van een rechtszaak. Dat is in tegenspraak met hun autonomie ten opzichte van de Vlaamse Regering. Het voorstel van decreet machtigt de ppi de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest in of buiten rechte te vertegenwoordigen als de ppi bevoegd is voor het voorwerp van het geschil of van de handeling.

Tot slot wijzigt het voorstel van decreet enkele kleinere onderdelen. Zo wordt de bepaling in het KRC-decreet die de KRC machtigt een beroep te doen op het Vlaams Centrum voor de Bevordering van het Welzijn van Kinderen en Gezinnen opgeheven omdat het centrum niet meer bestaat. Momenteel kan het Vlaams Parlement alleen bij beslissing van de plenaire vergadering een advies vragen aan het VVI. Na goedkeuring van het voorstel van decreet zal het Vlaams Parlement in zijn reglement bepalen hoe de opdrachten aan het VVI worden gegeven. Het is de bedoeling dat elke commissie op initiatief van een volksvertegenwoordiger het VVI advies- en informatieopdrachten kan geven.

II. ALGEMENE BESPREKING

Groen heeft zich verzet tegen het verslag van de werkgroep, aldus de heer *Filip Watteeuw*, en zal ook nu tegen de uitkleding van de ppi's stemmen. Het verbaast hem wel dat de meerderheid er niet in slaagt een quorum te leveren, blijkbaar geniet het voorstel dus niet echt algemene steun. Misschien hoopt sp.a zo later bij de ppi's te kunnen beweren dat ze tegen het voorstel van decreet was.

De heer *Jan Peumans* vindt de bewering dat de ppi's uitgekleet zijn, kort door de bocht. Alleen het IST wordt opgeheven, er is een oplossing voor het personeel en de functie op het vlak van technologische aspecten wordt overgenomen door de VITO. Bij de andere ppi's daalt het aantal personeelsleden niet, integendeel, het KRC heeft zelfs iemand bij gekregen.

De kwestie is volgens de heer *Filip Watteeuw* dat de liquidatie van het IST, een onafhankelijke organisatie die een gewaardeerde bijdrage gaf over de positie van technologie in de samenleving, ook een druk legt op de andere ppi's. Als ze te kritisch zijn, kennen ze hun lot.

De heer *Jan Peumans* vraagt een concreet voorbeeld van hoe het VVI of het KRC onder druk gezet worden, want volgens hem is dat een flagrante leugen. Voor de heer *Ward Kennes* passen de wijzigingen in een streven naar meer efficiëntie. In ieder geval zijn ze geen afstraffing van een kritische houding. Hijzelf heeft altijd met enig wantrouwen gekeken naar de wildgroei van paraparlementaire instellingen, de kerntaak van het parlement is decreten maken en de uitvoerende macht controleren. De aandacht voor de ppi's komt de aandacht voor het parlement en zijn slagkracht niet altijd ten goede.

Ook de heer *Sas van Rouveroij* uit zijn bezorgdheid over de afwezigheid van sp.a. De heer *Matthias Diependaele* is het daarmee eens, maar wijst erop dat de heer Van Malderen net vader geworden is. De heer *Filip Watteeuw* betreurt ook dat sp.a er niet is, die partij had immers in eerste instantie een kritische houding ten opzichte van de uitgangspunten van de werkgroep. Hij hoopt dat de partij nadien niet haar steun aan het voorstel van decreet intrekt. Hij herinnert de parlamentsvoorzitter aan de zwaarwichtige uitspraken over de ppi's in het Uitgebreid Bureau, nog voor de werkgroep samengekomen was. Hoewel die niet in de verslagen terug te vinden zijn, hebben de ppi's daar in ieder geval lucht van gekregen. Voor de heer *Jan Peumans* nuanceert de heer Watteeuw zo zijn uitspraken. Het klopt dat er in het Uitgebreid Bureau voortdurend discussies waren over de ppi's. Net om die reden heeft de parlamentsvoorzitter de werkgroep opgericht die inderdaad ook tot doel had het nut van de ppi's te bestuderen. In acht intense vergaderingen is die tot voorliggende conclusies gekomen. Het klopt dus niet dat de ppi's zelf onder druk gezet worden.

De heer *Filip Watteeuw* ziet wel een onrechtstreekse druk. De liquidatie van het IST is een duidelijke boodschap voor de andere ppi's. De heer *Jan Peumans* vraagt de heer Watteeuw om feiten ter staving van die boude bewering.

III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN STEMMING

Artikel 1 tot 24

De artikelen 1 tot 24 worden zonder opmerkingen aangenomen met 7 stemmen tegen 1.

IV. EINDSTEMMING

Het voorstel van decreet van de heer Jan Peumans houdende wijziging van het decreet van 15 juli 1997 houdende oprichting van een Kinderrechtencommissariaat en instelling van het ambt van Kinderrechtencommissaris, van het decreet van 7 juli 1998 houdende instelling van de Vlaamse ombudsdienst en van het decreet van 7 mei 2004 houdende oprichting van een Vlaams Instituut voor Vrede en Geweldpreventie bij het Vlaams Parlement, en houdende opheffing van het decreet van 17 juli 2000 houdende de oprichting van een Instituut Samenleving en Technologie, wordt aangenomen met 7 stemmen tegen 1.

Eric VAN ROMPUY,
voorzitter

Matthias DIEPENDAELE,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

IST	Instituut Samenleving en Technologie
KRC	Kinderrechtencommissariaat
ppi	paraparlementaire instelling
UB	Uitgebreid Bureau
VITO	Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek
VVI	Vlaams Vredesinstituut